Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 22.10.1970, sp. zn. 3 Cz 20/70, ECLI:CZ:NS:1970:3.CZ.20.1970.1

Číslo: 45/1971

Právní věta: Snížení prémií pracovníka provedené podle prémiového řádu nemá charakter kárného opatření.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 22.10.1970

Spisová značka: 3 Cz 20/70

Číslo rozhodnutí: 45

Číslo sešitu: 5

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Odpovědnost kárná, Pracovní poměr, Prémie, Přezkum správních rozhodnutí, Řízení před soudem

Předpisy: 99/1963 Sb. § 6
§ 120
§ 152
§ 244 65/1965 Sb. § 72
§ 81
§ 82

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 45/1971 sb. rozh.

Snížení prémií pracovníka provedené podle prémiového řádu nemá charakter kárného opatření.

(Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR z 22. 10. 1970, 3 Cz 20/70)

Navrhovatel se domáhal zrušení kárného opatření a zaplacení částky 100 Kčs, o kterou mu byly organizací kráceny prémie, ačkoliv svou absenci dvou pracovních hodin omluvil. Organizace, proti níž byl návrh uplatněn, namítala, že nešlo o kárné opatření, nýbrž o snížení prémií podle prémiového řádu.

Okresní soud v Teplicích rozhodl tak, že zrušil kárné opatření, jímž byly navrhovateli zkráceny prémie za měsíc listopad 1969 o 100 Kčs.

Soud prvního stupně vycházel ve svém rozhodnutí v podstatě z názoru, že ke krácení prémií může

dojít jen na základě uloženého kárného opatření a měl za to, že jinak by krácení prémií pouze na základě prémiového řádu bylo obcházením ustanovení zákoníku práce, vylučovalo by zachování postupu zejména podle ustanovení § 72 až § 82 zák. práce a umožňovalo by za totéž porušení pracovní kázně postihnout pracovníka dvakrát, a to jednak podle prémiového řádu, jednak kárným opatřením podle ustanovení § 77 písm. c) zák. práce.

Nejvyšší soud ČSR rozhodl o stížnosti pro porušení zákona, podané generálním prokurátorem ČSR, tak, že rozsudkem soudu prvního stupně, který nabyl právní moci, byl porušen zákon.

Z odůvodnění:

Ke zvýšení ekonomické účinnosti mzdy lze k základní mzdě poskytovat prémie podle předem stanovených ukazatelů (§ 113 odst. 3 zák. práce). Tyto ukazatele mohou být určeny prémiovým řádem. V daném případě platil u odpůrce v rozhodné době prémiový řád pro kolejáře a ostatní profese odměňované časovou mzdou, vydaný dne 16. 1. 1967. Tento prémiový řád obsahuje hlediska pro přiznání prémie jako pohyblivé složky mzdy, která jsou subjektivní povahy. V bodě 9 prémiového řádu bylo stanoveno, že za každou neomluveně zameškanou hodinu se prémie krátí o jednu osminu. Toto porušení pracovní kázně pracovníkem znamená, že u pracovníka není splněno hledisko, popřípadě jedno z hledisek, pro přiznání prémie, nebo že se mu přizná prémie v nižší částce, než by byla přiznána, kdyby pracovník pracovní kázeň neporušil. Opatření provedené podle prémiového řádu nemá charakter kárného opatření.

Snížení prémií není podmíněno jedině rozhodnutím o uložení kárného opatření a může k němu dojít i podle prémiového řádu. V daném případě zřejmě nešlo o kárné opatření, nýbrž o opatření učiněné organizací podle prémiového řádu, jak vyplývá i z toho, že toto opatření nebylo vydáno písemně, jak je tomu třeba u rozhodnutí o kárném opatření, a že také rozhodnutí nebylo navrhovateli doručeno.

V důsledku nesprávného právního názoru si tedy soud prvního stupně ani neopatřil potřebné podklady pro své rozhodnutí v tom smyslu, zda skutečně došlo k uložení kárného opatření navrhovateli, a zda tedy lze k návrhu navrhovatele toto opatření přezkoumávat anebo zda má být v řízení o tomto návrhu zastaveno.

Soud pochybil dále v tom, že nerozhodl o dalším nároku uplatněném navrhovatelem, totiž o žalobě na zaplacení částky 100 Kčs. V souvislosti s rozhodováním o tomto dalším nároku bylo třeba posoudit, zda byly splněny předpoklady pro krácení prémie (šlo-li o snížení prémií podle prémiového řádu, tedy např. zda u navrhovatele šlo o neomluveně zameškané pracovní hodiny).

Rozsudkem soudu prvního stupně byl proto porušen zákon v ustanoveních § 6, § 120 odst. 1, § 152 odst. 2 a § 244 o. s. ř. v souvislosti s ustanovením § 81 odst. 3 zák. práce.